

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІФННІМ ЗУНУ
Галина ЛЯХОВИЧ

« _____ » _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з НІПР ЗУНУ
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

_____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»

освітньо-професійна програма – «Облік і оподаткування»

Кафедра управління та адміністрування

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год)	Практ. (год)	ІРС (год)	Тренінг (год)	СРС (год)	Разом (год)	Екзамен/ семестр
денна	3	5	32	44	4	2	38	120	6
заочна	3	6	12	8	-	-	100	120	6

30.08.2024
[Signature]

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 07 "Управління та адміністрування", спеціальності 071 «Облік і оподаткування», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від 15.06.2022р.).

Робочу програму склала к.е.н., доцент кафедри управління та адміністрування ІФННІМ Оксана ВАКУН

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри управління та адміністрування протокол № 1 від 26.08.2024р.

Завідувач кафедри
д-р. екон. наук, професор _____ Людмила АЛЕКСЕЄНКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Облік і оподаткування», протокол № __ від _____ 2024р.

Керівник групи забезпечення спеціальності
д-р. екон. наук, професор _____ Руслан БРУХАНСЬКИЙ

Гарант освітньої програми
к. е. н., доцент _____ Оксана ВАКУН

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Фінансовий облік»

I. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

Дисципліна - Фінансовий облік	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань 07 - «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни: обов'язкова компонента циклу професійної підготовки Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів - 5	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки: Денна - 3 Заочна - 3 Семестр: Денна - 6 Заочна - 6
Кількість змістових модулів - 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: Денна - 32 год. Заочна - 12 год. Практичні заняття: Денна - 44 год. Заочна - 8 год.
Загальна кількість годин - 120		Самостійна робота: Денна - 32 год. Заочна - 100 год. Тренінг - 2 год. Індивідуальна робота: Денна - 4 год.
Тижневих годин: Денна форма навчання 6 семестр - 8 год., з них аудиторних - 5 год.		Вид підсумкового контролю - екзамен

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Курс фінансового обліку є логічним продовженням дисципліни бухгалтерський облік та дає можливість засвоїти особливості обліку в розрізі окремих ділянок облікового процесу.

Метою дисципліни «Фінансовий облік» є вивчення, систематизація та закріплення теоретичних і практичних знань з бухгалтерського обліку, а також його удосконалення, вміння використовувати набуті знання з інших предметів фахового спрямування. Значна увага приділяється новим тенденціям в розвитку обліку та його передовій практиці, що зумовлено переглядом деяких традиційних форм і методів здійснення облікового процесу.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Головним завданням курсу "Фінансовий облік" є формування системи теоретичних знань та набуття практичних навичок з формування інформації фінансового обліку про наявність та зміни активів, капіталу та зобов'язань підприємства. Освоєння студентами основних облікових категорій, закономірностей їх взаємозв'язків, організації первинного обліку, а саме первинної документації, раціональної організації документообороту, організації синтетичного і аналітичного обліку окремих об'єктів, складання розробних таблиць, відомостей, журналів, вивчення способів обробки інформації з допомогою цифрових технологій. Важливим завданням є вивчення структури затрат за економічними елементами, вивчення порядку проведення розрахункових операцій, порядку визначення фінансового результату діяльності підприємства, складання фінансової звітності.

2.3. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

СК 03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК 06. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

СК 10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК 11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Передумови для вивчення дисципліни

Перелік дисциплін, які бути вивчені раніше: бухгалтерський облік й оподаткування, економіка підприємств, статистика, теорія ймовірностей і математична статистика, мікроекономіка, макроекономіка.

2.4. Результати навчання

ПР 03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР 05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР 06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР 12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

ПР 18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.

ПР 21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

Змістовий модуль 1. Облік зобов'язань та витрат діяльності

Тема 1. Облік персоналу, праці та її оплати.

Правові та організаційні основи оплати праці на підприємстві.

Системи та форми оплати праці.

Особовий склад підприємства та облік використання робочого часу.

Документальне оформлення нарахування заробітної плати залежно від систем і форм оплати праці, типів підприємств.

Порядок нарахування заробітної плати за відпрацьований час і виконаний обсяг робіт. Порядок розподілу заробітної плати при бригадній формі організації праці.

Документальне оформлення і порядок нарахування заробітної плати за невідпрацьований час. Порядок надання, види відпусток. Розрахунок виплат за час відпустки. Методика нарахування лікарняних. Порядок нарахування інших виплат за середнім заробітком.

Облік утримань із заробітної плати.

Обов'язкові утримання. Військовий збір. Податок на доходи фізичних осіб. Податкова соціальна пільга, її розмір, можливості застосування. Порядок оподаткування окремих виплат (допомоги, подарунки і т. п.). Звітність із ПДФО та військового збору.

Необов'язкові утримання. Утримання за виконавчими листами. Утримання за ініціативою підприємства та за ініціативою працівника.

Аналітичний та синтетичний облік розрахунків з персоналом підприємства.

Порядок нарахування та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ). Мінімальна заробітна плата та база

нарахування ЄСВ. Нарахування ЄСВ роботодавцями в різних ситуаціях. Звітність з ЄСВ: форми і строки подання.

Тема 2. Облік зобов'язань

Загальні поняття про зобов'язання й забезпечення, їх класифікація, оцінка та умови визнання.

Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками. Документальне оформлення вексельних операцій і облік короткострокових векселів виданих.

Структура платежів до бюджету та облік їх розрахунків. Облік розрахунків за непрямими податками. Особливості обліку податкових зобов'язань та податкового кредиту з податку на додану вартість. Порядок реєстрації податкових накладних / розрахунків корегувань до податкових накладних в ЄРПН. Облік розрахунків за прямими податками.

Облік розрахунків за іншими операціями. Розрахунки за нарахованими дивідендами. Розрахунки за авансами отриманими. Структура внутрішньогосподарських розрахунків та їх облік. Облік розрахунків за нарахованими відсотками.

Загальні принципи кредитування підприємств та облік короткострокових і довгострокових кредитів банку.

Облік довгострокових векселів у національній та іноземній валюті.

Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями, та з оренди.

Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями.

Облік податкових та інших довгострокових зобов'язань.

Тема 3. Облік витрат діяльності

Визнання витрат, об'єкти та завдання їх обліку. Класифікація витрат.

Структура прямих витрат та їх облік. Структура загальнопромислових витрат та порядок їх розподілу. Облік браку та витрат на його виправлення. Облік витрат допоміжних виробництв. Облік незавершеного виробництва. Зведений облік витрат на виробництво.

Облік витрат періоду основної діяльності (адміністративних витрат, витрат на збут та інших витрат операційної діяльності).

Облік витрат майбутніх періодів.

Облік фінансових витрат. Облік витрат від участі в капіталі. Облік витрат іншої звичайної діяльності.

Змістовий модуль 2. Облік доходів, фінансових результатів, власного капіталу.

Тема 4. Облік готової продукції та її реалізації.

Готова продукція, її характеристика та класифікація. Документальне оформлення руху готової продукції.

Облік випуску готової продукції, виконання робіт, послуг. Облік готової продукції на складі та його зв'язок з обліком у бухгалтерії. Облік реалізованої продукції.

Тема 5. Облік доходів і фінансових результатів видів діяльності

Поняття доходів, їх склад та оцінка.

Порядок визнання та облік доходів від реалізації продукції.

Облік інших операційних доходів.

Облік доходів фінансової діяльності.

Порядок формування та облік доходів від інвестиційної діяльності.

Облік доходів від іншої діяльності.

Формування фінансових результатів діяльності підприємства.

Облік доходів майбутніх періодів.

Тема 6. Облік власного капіталу

Капітал підприємства та його структура.

Порядок формування статутного, пайового та іншого зареєстрованого капіталу та його облік на підприємствах різних форм власності.

Облік неоплаченого та вилученого капіталу.

Облік капіталу в дооцінках, додаткового та резервного капіталу.

Облік формування нерозподіленого прибутку та непокритих збитків.

Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів.

Облік цільових надходжень та цільового фінансування.

Тема 7. Технологія складання фінансової звітності.

Структура фінансової звітності: склад та підготовка інформації.

Підготовчі роботи та техніка складання балансу (звіту про фінансовий стан).

Методика складання звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід). Формування показників фінансових результатів від операційної, фінансової та іншої звичайної діяльності. Відображення витрат за елементами. Порядок розрахунку прибутковості акцій.

Формування звіту про рух грошових коштів. Відображення руху грошових коштів у результаті операційної діяльності, інвестиційної діяльності, фінансової діяльності. Розрахунок зміни величини грошових коштів за звітний період.

Складання звіту про власний капітал. Відображення різних змін капіталу: переоцінка активів, розподіл прибутку, внески учасників, вилучення капіталу, інші зміни в капіталі.

Порядок формування Приміток до річної фінансової звітності. Порядок формування Звіту за сегментами діяльності. Консолідація фінансової звітності.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Фінансовий облік»

(денна форми навчання)

Тема	Кількість годин					Контрольні заходи
	Лекційні заняття	Практичні заняття	СРС	ІРС	Тренінг, КПІЗ	
<i>Змістовий модуль 1. Облік зобов'язань та витрат діяльності</i>						
Тема 1. Облік персоналу, праці та її оплати	6	8	5	0,5	1	Поточне опитування
Тема 2. Облік зобов'язань	6	8	5	0,5		
Тема 3. Облік витрат діяльності	6	8	5	0,5		
<i>Змістовий модуль 2. Облік доходів, фінансових результатів, власного капіталу</i>						
Тема 4. Облік готової продукції та її реалізації	4	6	5	0,5	1	Поточне опитування
Тема 5. Облік доходів і фінансових результатів видів діяльності	4	4	6	0,5		
Тема 6. Облік власного капіталу	2	4	6	0,5		
Тема 7. Технологія складання фінансової звітності	4	6	6	1		
Разом:	32	44	38	4	2	Іспит

(заочна форма навчання)

	Кількість годин		
	Лекційні заняття	Практичні заняття	СРС
Змістовий модуль 1. Облік зобов'язань та витрат діяльності			
Тема 1. Облік персоналу, праці та її оплати	2	2	14
Тема 2. Облік зобов'язань	2	-	12
Тема 3. Облік витрат діяльності	2	2	16
Змістовий модуль 2. Облік доходів, фінансових результатів, власного капіталу			
Тема 4. Облік готової продукції та її реалізації	2	-	16
Тема 5. Облік доходів і фінансових результатів видів діяльності	2	2	14
Тема 6. Облік власного капіталу	1	-	14
Тема 7. Технологія складання фінансової звітності	1	2	14
Разом:	12	8	100

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Денна форма навчання.

Змістовий модуль 1. Облік зобов'язань та витрат діяльності

Тема 1. Облік персоналу, праці та її оплати.

Практичне заняття 1.

Тема: Організаційні основи оплати праці. Облік особового складу та використання робочого часу.

Мета: Вивчити: нормативну базу організації оплати праці на підприємстві, існуючі системи та форми її оплати в Україні; методiku обліку особового складу та використання робочого часу працівників (заповнення таблиць обліку робочого часу), порядок заповнення первинних документів з обліку виробітку працівників

Питання для обговорення:

1. Правові та організаційні основи оплати праці на підприємстві.
2. Системи та форми оплати праці.
3. Облік особового складу підприємства.
4. Облік використання робочого часу.
5. Документальне оформлення виробітку робітників в залежності залежно від типів підприємств.

Практичне заняття 2.

Тема: Нарахування заробітної плати за відпрацьований час і обсяг виконаних робіт. Нарахування заробітної плати за невідпрацьований час.

Мета: Вивчити: порядок нарахування заробітної плати при погодинній та відрядній формах оплати праці; порядок нарахування заробітної плати за невідпрацьований час (відпускні, на випадок тимчасової втрати працездатності та інших виплат за середнім заробітком).

Питання для обговорення:

1. Порядок нарахування заробітної плати за відпрацьований час і виконаний обсяг робіт.
2. Порядок розподілу заробітної плати при бригадній формі організації праці.
3. Розрахунок виплат за час відпустки.
4. Методика нарахування лікарняних.
5. Порядок нарахування інших виплат за середнім заробітком.

Практичне заняття 3.

Тема: Нарахування та облік утримань із заробітної плати. Аналітичний та синтетичний облік розрахунків з персоналом.

Мета: Вивчити: порядок розрахунку та обліку обов'язкових та необов'язкових утримань із заробітної плати, відображення операцій

пов'язаних з оплатою праці в регістрах аналітичного та синтетичного обліку (складання розрахунково-платіжної відомості).

Питання для обговорення:

1. Порядок утримання та облік податку на доходи фізичних осіб.
2. Облік утримання із заробітної плати військового збору та інших видів утримань.
3. Виплата заробітної плати та її облік.
4. Відображення операцій, пов'язаних з оплатою праці на підприємстві в обліку.

Практичне заняття 4.

Порядок нарахування та обліку відрахувань на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у вигляді єдиного соціального внеску (ЄСВ).

Мета: Вивчити: порядок розрахунку та обліку єдиного соціального внеску та звітності по ньому.

Питання для обговорення:

1. Порядок відрахувань на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
2. Облік розрахунків за відрахуваннями на загальнообов'язкове соціальне страхування.
3. Звітність з ЄСВ: порядок складання та подання.

Тема 2. Облік зобов'язань

Практичне заняття 5.

Тема: Загальні поняття про зобов'язання. Облік поточної заборгованості за товарними операціями. Облік поточної заборгованості за товарними операціями.

Мета: Отримати загальні поняття про зобов'язання, вміти їх класифікувати та проводити оцінку. Вивчити документальне оформлення та облік поточної заборгованості за товарними операціями.

Питання для обговорення:

1. Загальні поняття про зобов'язання й забезпечення.
2. Класифікація зобов'язань й забезпечень.
3. Оцінка та умови визнання зобов'язань й забезпечень.
4. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками.
5. Документальне оформлення вексельних операцій.
6. Облік короткострокових векселів виданих.
7. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями.

Практичне заняття 6.

Тема: Структура платежів до бюджету та їх облік.

Мета: Ознайомитись із системою оподаткування господарюючих суб'єктів, методикою нарахування та відображення в обліку прямих та непрямих податків.

Питання для обговорення:

1. Структура платежів у бюджет та облік їх розрахунків.
2. Облік розрахунків за прямими податками.
3. Облік розрахунків за непрямими податками.
4. Особливості обліку податкових зобов'язань та податкового кредиту з податку на додану вартість.
5. Порядок реєстрації податкових накладних / розрахунків коригувань до податкових накладних в ЄРПН.

Практичне заняття 7.

Тема: Облік поточної заборгованості за нетоварними операціями.

Мета: Вивчити документальне оформлення та облік поточної заборгованості за нетоварними операціями.

Питання для обговорення:

1. Облік розрахунків за іншими операціями щодо виникнення зобов'язань.
2. Розрахунки за нарахованими дивідендами.
3. Розрахунки за авансами отриманими.
4. Структура внутрішньогосподарських розрахунків та їх облік.

Практичне заняття 8.

Тема: Облік кредитів банку.

Мета: Вивчити загальні принципи кредитування суб'єктів господарювання, процедуру отримання та обслуговування банківських кредитів, їх облік

Питання для обговорення:

1. Загальні принципи кредитування підприємств.
2. Облік короткострокових кредитів банку.
3. Облік довгострокових кредитів банку.

Тема 3. Облік витрат діяльності.

Практичне заняття 9.

Тема: Витрати, їх класифікація та оцінка.

Мета: Вивчити поняття витрат, їх класифікацію та методику оцінки. Вивчити облік прямих матеріальних, трудових та інших прямих витрат.

Питання для обговорення:

1. Визнання витрат, об'єкти та завдання їх обліку.
2. Класифікація витрат та оцінка.
3. Порядок обліку прямих матеріальних витрат.
4. Порядок обліку прямих трудових витрат.
5. Порядок обліку інших прямих витрат.

Практичне заняття 10.

Тема: Облік загальновиробничих та витрат від браку.

Мета: Вивчити порядок розподілу та обліку загальновиробничих витрат, обліку браку та витрат на його виправлення.

Питання для обговорення:

1. Структура загальновиробничих витрат та порядок їх розподілу.
2. Облік браку та витрат на його виправлення.
3. Облік витрат допоміжних виробництв.

Практичне заняття 11.

Тема: Облік витрат допоміжних виробництв та незавершеного виробництва.

Мета: Вивчити облік витрат допоміжних виробництв та незавершеного виробництва.

Питання для обговорення:

1. Облік витрат допоміжних виробництв.
2. Облік незавершеного виробництва.
3. Облік витрат на підготовку та освоєння виробництва.

Практичне заняття 12.

Тема: Зведений облік витрат. Облік витрат періоду основної діяльності. Облік інших витрат.

Мета: Вивчити порядок зведеного обліку витрат, адміністративних, збутових витрат, інших витрат операційної діяльності, фінансових витрат, інших витрат.

Питання для обговорення:

1. Зведений облік витрат на виробництво.
2. Облік витрат періоду основної діяльності (адміністративних витрат та витрат на збут).
3. Облік інших витрат операційної діяльності.
4. Облік витрат майбутніх періодів.
5. Облік фінансових витрат.
6. Облік інших витрат.

Змістовий модуль 2. Облік доходів, фінансових результатів, власного капіталу

Тема 4. Облік готової продукції та її реалізації.

Практичне заняття 13.

Тема: Облік готової продукції.

Мета: Вивчити порядок визначення собівартості випущеної з виробництва готової продукції.

Питання для обговорення:

1. Готова продукція, її характеристика та класифікація. Документальне оформлення руху готової продукції.

2. Облік випуску готової продукції, виконання робіт, послуг.

Практичне заняття 14.

Тема: Облік реалізації готової продукції.

Мета: Вивчити порядок визначення собівартості реалізованої продукції та її облік.

Питання для обговорення:

1. Облік готової продукції на складі та його зв'язок з обліком у бухгалтерії.
2. Облік реалізованої продукції.

Тема 5. Облік доходів і фінансових результатів видів діяльності

Практичне заняття 15.

Тема: Облік доходів операційної діяльності підприємства. Облік доходів фінансової, інвестиційної та іншої діяльності підприємства.

Мета: Вивчити структуру доходів від операційної діяльності підприємства, фінансової та інвестиційної діяльності, їх аналітичний та синтетичний облік.

Питання для обговорення:

1. Структура доходів від операційної діяльності.
2. Аналітичний облік доходів від реалізації продукції та надання послуг.
3. Синтетичний облік доходів від реалізації продукції та надання послуг.
4. Облік інших операційних доходів.
5. Облік доходів від фінансової діяльності.
6. Облік доходів від участі в капіталі.
7. Облік доходів від іншої діяльності.

Практичне заняття 16.

Тема: Порядок формування та визначення фінансових результатів діяльності підприємства.

Мета: Вивчити порядок визначення фінансових результатів діяльності підприємств, порядок їх відображення на рахунках обліку.

Питання для обговорення:

1. Формування та облік фінансових результатів від операційної діяльності.
2. Формування та облік фінансових результатів від фінансової діяльності.
3. Формування та облік фінансових результатів від іншої діяльності.

Тема 6. Облік власного капіталу.

Практичне заняття 17.

Тема: Порядок формування та обліку власного, пайового, капіталу в дооцінках, додаткового та резервного капіталу.

Мета: Вивчити порядок формування та обліку власного, пайового, додаткового та резервного капіталу.

Питання для обговорення:

1. Капітал підприємства та його структура.
2. Порядок формування та облік статутного, пайового та іншого зареєстрованого капіталу на підприємствах різних форм власності.
3. Облік капіталу в дооцінках, додаткового та резервного капіталу.

Практичне заняття 18.

Тема: Облік нерозподіленого прибутку та непокритого збитку. Облік цільових надходжень та забезпечення витрат.

Мета: Вивчити порядок обліку нерозподіленого прибутку та непокритого збитку, цільових надходжень, цільового фінансування та забезпечення витрат.

Питання для обговорення:

1. Облік нерозподіленого прибутку та непокритих збитків.
2. Облік цільових надходжень та цільового фінансування.
3. Облік забезпечення майбутніх витрат та платежів.

Тема 7. Технологія складання фінансової звітності

Практичне заняття 19.

Тема: Структура фінансової звітності. Методика складання балансу, звіту про фінансові результати.

Мета: Вивчити структуру та склад фінансової звітності, порядок проведення підготовчих робіт до складання звітності та техніку складання балансу та звіту про фінансові результати.

Питання для обговорення:

1. Структура фінансової звітності: склад та підготовка інформації.
2. Підготовчі роботи та техніка складання балансу (звіту про фінансовий стан).
3. Методика складання звіту про фінансові результати (сукупний дохід).
4. Формування показників фінансових результатів від операційної, фінансової та іншої звичайної діяльності.

Практичне заняття 20.

Тема: Методика складання інших фінансових звітів.

Мета: Вивчити структуру та порядок складання звіту про рух грошових коштів прямим та непрямим методами, звіту про власний капітал.

Питання для обговорення:

1. Формування звіту про рух грошових коштів.
2. Відображення руху грошових коштів у результаті операційної діяльності, інвестиційної діяльності, фінансової діяльності.
3. Складання звіту про власний капітал.

Практичне заняття 21.

Тема: Консолідація фінансової звітності.

Мета: Вивчити структуру та порядок складання приміток до фінансової звітності. Вивчити порядок складання Звіту за сегментами діяльності та консолідації фінансової звітності.

Питання для обговорення:

1. Порядок формування Приміток до річної фінансової звітності.
2. Порядок формування Звіту за сегментами діяльності.
3. Консолідація фінансової звітності.

Заочна форма навчання.

Практичне заняття 1,2

Тема: Облік персоналу, праці та її оплати. Облік витрат діяльності.

Мета: вивчити сутність заробітної плати та особливості документального оформлення операцій з обліку оплати праці. вивчення організації ведення бухгалтерського обліку процесу виробництва на підприємстві.

Питання для обговорення:

1. Оперативний облік особового складу та використання робочого часу.
2. Облік виробітку робітників.
3. Техніка підрахунку заробітної плати.
4. Аналітичний і синтетичний облік праці і зарплати.
5. Облік обов'язкових та необов'язкових утримань із заробітної плати.
6. Облік єдиного соціального внеску.
7. Поняття витрат, їх класифікація.
8. Облік прямих виробничих, трудових та інших витрат.
9. Облік і розподіл загальновиробничих витрат.
10. Зведений облік витрат на виробництво і визначення фактичної собівартості випущеної продукції.
11. Облік адміністративних витрат.
12. Облік витрат на збут.
13. Облік інших витрат операційної діяльності.
14. Облік витрат неопераційної діяльності.

Практичне заняття 3,4.

Тема Облік доходів і фінансових результатів видів діяльності. Технологія складання фінансової звітності..

Мета: набуття студентами навиків, щодо обліку готової продукції, її реалізації, вивчення порядку використання облікової інформації для складання звітності.

Питання для обговорення:

1. Поняття готової продукції та її оцінка.
2. Аналітичний та синтетичний облік готової продукції.
3. Облік реалізації продукції.
4. Поняття доходів, їх склад та оцінка.
5. Облік доходів від операційної діяльності.
6. Облік доходів від іншої операційної.
7. Облік доходів від не операційної діяльності.
8. Облік податку на прибуток.
9. Облік фінансових результатів.
10. Організація підготовки та подання фінансових звітів.
11. Методика складання Балансу (Звіту про фінансовий стан).
12. Методика складання Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід).
13. Методика складання Звіту про власний капітал.
14. Методика складання Звіту про рух грошових коштів.
15. Примітки до фінансової звітності.

6. Самостійна робота

Завдання полягає у розв'язуванні комплексного завдання, яке сформоване у вигляді наскрізної задачі з бухгалтерського обліку. Всі задачі пов'язані між собою, тому при виконанні однієї теми необхідно використати дані з інших тем. Завдання по кожній темі передбачає складання первинних документів, реєстрів аналітичного і синтетичного обліку. Завершується виконання завдання складанням форм квартальної фінансової звітності - балансу і звіту про фінансові результати. Самостійна робота передбачає 10 варіантів, варіант для виконання обирається студентом за останнім номером залікової книжки.

7. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Тренінг з фінансового обліку направлений на розвиток знань, вмінь і навиків з узагальнення даних фінансового обліку у вигляді складання підсумкового реєстру – Головної книги та основних форм звітності: балансу (звіту про фінансовий стан) та звіту про фінансові результати (звіт про сукупний дохід). Тренінг проводиться за матеріалами навчального посібника «Бухгалтерський облік: збірник задач і тестів» / Н.В. Починок, Н.В. Гудзь, П.Н. Денчук, Р.В. Романів. – Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 200с. С. 183-195.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації, самостійна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, ділові ігри.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ

РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентація результатів виконаних завдань; оцінювання результатів виконаних завдань; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних та групових завдань; екзамен.

10. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу з використанням платформ Zoom і Moodle

11. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінка рівня отриманих теоретичних знань та практичних навиків за шкалою Університету здійснюється на основі модульно-рейтингової системи контролю знань і передбачає стимулювання систематичної, ритмічної, самостійної роботи студентів, підвищення об'єктивності оцінки їхніх знань, визначення рейтингу студента, запровадження здорової конкуренції між студентами у навчанні і розвитку творчих їх здібностей. Модульно-рейтинговий контроль здійснюється на основі попередньо визначених змістових модулів, які є логічно завершеними частинами теоретичного та практичного навчального матеріалу за окремими етапами вивчення дисципліни. Отриманий рівень знань студента з усіх видів виконуваних робіт по дисципліні (теоретична підготовка, практична робота, тренінг, самостійна робота) оцінюється як за національною шкалою, так і шкалою ECTS. Переведення оцінок за системою КМСОНП здійснюється за схемою, поданою в таблиці.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни "Фінансовий облік" визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне від отриманих оцінок під час практичних занять по темах 1-3 не рідше одного разу на 2 практичні заняття	Контрольна робота (теми 1-3)	Середнє арифметичне від отриманих оцінок під час практичних занять темах 4-7 не рідше одного разу на 2 практичні заняття	Контрольна робота (теми 4-7)	Оцінка за складання підсумкового регістру – Головної книги та основних форм звітності: балансу (звіту про фінансовий стан) та звіту про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)	Оцінка за наскрізну задачу	1. Тестові завдання (10 тестів по 3 бали = 30 балів) 2. Завдання 1 = 35 балів 3. Завдання 2 = 35 балів

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-7
2	Проекційний екран	1-7
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1-7
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-7
5	Персональні комп'ютери	1-7
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-7
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-7
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-7
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-7
10	Google Forms	1-7

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

- 3У «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність». URL:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
- Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336>
- Інструкція по застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
- Податковий Кодекс України [Електронний ресурс] – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
- Господарський кодекс України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
- Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Денчук П. Н. та ін. Фінансовий облік: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 488 с.
- Гудзь Н. В., Денчук П. Н., Романів Р. В. Бухгалтерський облік: навч. посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 424 с.
- Лень В. С., Гливенко В. В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика. К.: Центр учбової літератури, 2022. 608 с.
- Словник термінів бухгалтерського обліку: навч. посіб. / уклад. З. -М. В. Задорожний, В. В. Муравський, І. Я. Омецінська. Тернопіль: Університетська думка, 2021. 120 с.
- Шара Є. Ю., Бідюк О. О., Соколова-Гонтаренко І. Є.: Бухгалтерський фінансовий і податковий облік: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 424 с.
- Фінансовий облік: навч. посіб. / Л. К. Сук, П. Л. Сук; Відкрит. міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". - Київ: Університет "Україна", 2019. 529 с.

12. Фінансовий облік: збірник задач і тестів / Починок Н.В., Гудзь Н.В. Денчук П.Н., Романів Р.В.: навчальний посібник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 200с.
13. Відпустка: як правильно оформити та розрахувати / Бібліотека Баланс. Практичне керівництво, 2020. №8. 98с.
14. Електронний документообіг / Бібліотека Баланс. Практичне керівництво, 2023. № 10. 98с.
15. Імпорт товарів та послуг / Бібліотека Баланс. Практичне керівництво, 2022. № 22. 98с.
16. Облік у виробництві: правильний розрахунок собівартості – ефективні управлінські рішення / Бібліотека Баланс. Практичне керівництво, 2021. №13. 96с.
17. Первинні документи: складання, ризики, зразки для роботи / Бібліотека Баланс. Практичне керівництво, 2021. №22. 96с.
18. ПДВ: практичні ситуації та останні зміни / Бібліотека Баланс. Практичне керівництво, 2019. №5. 112с.
19. ПДВ: податкова накладна та розрахунок коригування в різних ситуаціях / Бібліотека Баланс. Практичне керівництво, 2020. №3. 98с.
20. Збитки підприємства: як розрахувати, відобразити в обліку та скоротити / Бібліотека Баланс. Практичне керівництво, 2019. №11. 112с.
21. Виплати працівникам: алгоритм розрахунку та обліку / Бібліотека Баланс. Практичне керівництво, 2021. № 12. 96с.
22. Кредити, позики, фіндопомога: правові аспекти та облік / Бібліотека Баланс. Практичне керівництво. 2021. № 6. 96с.
23. Облік операцій зі статутним фондом ТОВ: формування, зміна, купівля-продаж часток / Бібліотека Баланс. Практичне керівництво. 2021. № 20. 96с.
24. Річна фінансова звітність: інструкція щодо заповнення / Бібліотека Баланс. Практичне керівництво. 2022. №1. 96с.
25. Dauderis H. & Annand D. Jensen T., Morpurgo M. Introduction to Financial Accounting. Adapted by T. Jensen & M. Morpurgo. Lyryx Learning Inc. 2022. URL: <https://lyryx.com/introduction-financial-accounting/>
26. Larry M. Walther. Financial Accounting. 2020. 469 p.
27. Jan Williams. Financial & Managerial Accounting. 2021.
28. Walther L.M. Principles of Accounting (free online textbook). URL: [Home-principlesofaccounting.com](http://principlesofaccounting.com)